

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ เป็นบทสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. วิธีการดำเนินการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลการวิจัย
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เพื่อศึกษาระดับปฐมของนักศึกษาทุกแผนกวิชาช่างในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต
ปีการศึกษา 2546 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ใน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการเรียน
- 1.2 ด้านการเงิน
- 1.3 ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- 1.4 ด้านสุขภาพอนามัย
- 1.5 ด้านที่อยู่อาศัย

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปฐมของนักศึกษาในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ใน 6 แผนกวิชาช่าง คือ

- 2.1 แผนกวิชาช่างกลโรงงาน
- 2.2 แผนกวิชาช่างกลโรงงาน-เครื่องจักรกลอัตโนมัติ
- 2.3 แผนกวิชาช่างโลหะ
- 2.4 แผนกวิชาช่างท่อและประปา
- 2.5 แผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมการผลิต
- 2.6 แผนกวิชาช่างเครื่องกล

3. เพื่อเสนอปัญหาของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ในด้านอื่นๆ

2. สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัญหาของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ที่ต่างแผนกวิชากัน มีปัญหาต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งศึกษาปัญหาของนักศึกษาในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น

- Rajabhat Maha Sarakham University*
2. ประชากร
    - 2.1 ประชากร คือ นักศึกษาในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน 180 คน
    - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง สรุมตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชุมศรี สะอาด. 2543 : 40) เปิดตารางและปรับตามธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง 126 คน

3. ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

- 3.1.1 นักศึกษาระดับในคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2546 ใน 6 แผนกวิชาซึ่งดังนี้

- 1) แผนกวิชาช่างกลโรงงาน
- 2) แผนกวิชาช่างกลโรงงาน-เครื่องจักรกลอัตโนมัติ
- 3) แผนกวิชาช่างโลหะ

- 4) แผนกวิชาช่างท่อและประปา
- 5) แผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมผลิต
- 6) แผนกวิชาช่างเครื่องกล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของนักศึกษาจำนวน 5 ด้านคือ

- 3.2.1 ปัญหาด้านการเรียน
- 3.2.2 ปัญหาด้านการเงิน
- 3.2.3 ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- 3.2.4 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย
- 3.2.5 ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง Sarakham University

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน 180 คน ในปีการศึกษา 2546

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Kerjcie และ Morgan (บัญชี ศรีสะอาด. 2543 : 40) เป้าหมายและปรับตามธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่าง ได้ 126 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัยของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการผลิต ปีการศึกษา 2546 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาในด้านการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษา
คณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล
ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์ในการตอบ
แบบสอบถามคืน 126 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS for Windows. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาด้านการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับ
บุคคลอื่น สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ตัวนับเบี้ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) และวิเคราะห์ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหาของนักศึกษาที่ต่างแผนกวัน
โดยใช้ F-test

Rajabhat Mahasarakham University

4.2 สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาจัดหมวดหมู่และแบ่งความถี่
เรียงลำดับและนำเสนอจากมากไปหาน้อย

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยร่อง ปัญหาของนักศึกษา คณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2546 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ปีการศึกษา 2546 โดยรวมมีปัญหา
ด้านการเงิน การเรียน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้าน
ที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายแผนกวิชาช่าง
พบว่า

1.1 ช่างกลโรงงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า มีปัญหาด้านการเรียน ด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับน้อย

1.2 ช่างกลโรงงาน-เครื่องจักรกลอันดับโน้มติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ช่างโลหะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ช่างท่อและประสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ช่างออกแบบการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ช่างเครื่องกล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต โดยรวมและจำแนกตามแผนกวิชาช่าง มีปัญหาด้านการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัย ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ข้อเนอแนวอื่นๆเกี่ยวกับ ปัญหาของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ตอบแบบสอบถามร้อยละ 68.2 ได้เสนอปัญหาดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการเรียนผู้เรียนจะมีปัญหาในวิชาชีพพื้นฐาน เช่น แคลคูลัส กลศาสตร์วิศวกรรมและด้านภาษาต่างประเทศ

3.2 การทำความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชา ซึ่งแต่ละวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพมีความค่อนข้อง นักศึกษาจะต้องมีความพยายามที่จะต้องหาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันมาใช้ในการเรียนด้วย

3.3 ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์นั้นการปรับตัวของผู้เรียนกับผู้สอนนี้จะเป็นกรณีที่ผู้เรียนมาจากต่างสถานศึกษากันเป็นส่วนมาก อาจทำให้การปรับตัวในการเรียนมาก

3.4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนเป็นลักษณะของการเรียนรายงานที่ต้องใช้ การพิมพ์ และถ่ายเอกสารเป็นเพียงบางวิชาเท่านั้นที่จะต้องที่จะต้องใช้ค่าอุปกรณ์การเรียนมาก

3.5 ความต้องการให้สังคมยอมรับเมื่อบอกไปเป็นเพียงการกังวลของ นักศึกษาเท่านั้น

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สุขภาพอนามัย และที่อยู่อาศัย ของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต ปีการศึกษา 2546 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหานักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต โดยรวมและจำแนกตามแผนกวิชา
พบว่า มีปัญหาด้านการเงิน การเรียน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับปานกลาง
สำหรับค้านที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย มีปัญหาโศกเศร้าอยู่ในระดับน้อย
เมื่อพิจารณาข้อมูลของปัญหาในแต่ละค้าน มีประเด็นที่น่าสนใจมา
อภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการเงิน พบร้า นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิตมีปัญหา เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมา วาจารัตน์ (2537 : บทคัดย่อ), พิมพ์มาศ ตันตีเจริญรัตน์ (2532 : บทคัดย่อ) และวีรวรรณ ศรเดชาวิวัฒน์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนนักศึกษามีปัญหาด้านการเงินสูงมากกว่าค้านอื่นๆ ทั้งนี้ในฐานะผู้วิจัยได้สอบถาม และไถ่ชิดกับนักศึกษาระดับนี้มานานคิดว่าอาจจะเป็นเพราะ ผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี รายได้ไม่พอ กับรายจ่าย และบางครอบครัวก็มีพื้นที่ดองดายคนที่ยังเรียนหนังสืออยู่ซึ่งอาจเป็นภาระหนักสำหรับผู้ปกครอง และธรรมชาติของคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิตนั้นนักศึกษาต้องใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องมือและวัสดุ ค่อนข้างแพง นอกจากนี้นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และดีมาก ๆ แต่ไม่รู้จักใช้จ่าย จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษามีปัญหาในเรื่องเงินมากที่สุด

1.2 ด้านการเรียน พบร้า นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิตมีปัญหา เป็นอันดับรองลงมา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมา วาจารัตน์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่ทำ การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขต

การศึกษา 9 พนว่า มีปัญหาด้านการเรียนรองลงมาจากปัญหาด้านการเงิน และข้อเสนอแนะ อื่นๆ ของนักศึกษาที่ตอบว่ามีปัญหาในวิชาชีพพื้นฐาน เช่น แคลคูลัส กลศาสตร์วิศวกรรม และภาษาต่างประเทศ เมื่อจากนักศึกษามาจากสถาบันการศึกษาแต่ต่างกันพื้นฐานการเรียน ไม่เหมือนกัน นักศึกษาจะต้องปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ผู้สอน และทำความเข้าใจในเนื้อหา แต่ละวิชาที่สัมพันธ์กันในการเรียนวิชาชีพพื้นฐาน จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับวิชาชีพ โดย วิชาชีพพื้นฐานจะเป็นพื้นฐานของการเรียน นักศึกษาส่วนมากยังไม่เข้าใจและต้องพยายามที่จะ นำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับมาสัมพันธ์ในการเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น นักศึกษาคณาจารย์ โภชนาศึกษาและวิชาเทคโนโลยี การผลิตมีปัญหาเป็นอันดับสาม เมื่อจากนักศึกษาจะมีปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ผู้สอน ซึ่ง แตกต่างจากสถานศึกษาเดิม จะต้องสร้างความสัมพันธ์กับสังคมภายในสถานศึกษาและสภาพ แวดล้อมใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรณิการ พันธุริกุล (2521 : บทคัดย่อ) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาส่วนตัวสังคม และการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสารพัด ช่าง ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พนว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รอง ลงมาคือปัญหาส่วนตัว และปัญหาด้านสังคมตามลำดับ นักเรียนหญิงมีปัญหาส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านการเรียน และปัญหาด้านสังคมตามลำดับ มีเพียงนักศึกษาช่างกล โรงงานเท่านั้นที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิชาที่ปฏิบัติส่วนมากจะทำงานตามแบบงานเป็นลำดับงานตั้งแต่ร่างไปทางภาค และปริมาณงาน ปฏิบัติมาก นักศึกษาจะปฏิบัติงานอยู่กับเครื่องจักรกลตลอดเวลาและอยู่เฉพาะในโรงงานที่ ปฏิบัติงานเท่านั้น งานที่ทำมีระยะเวลาทำงานค่อนข้างสั้น จึงไม่ค่อยมีงานที่จะสัมพันธ์กับ โรงงานแผนกวิชาช่างอื่นๆ

1.4 ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย นักศึกษาคณาจารย์ โภชนาศึกษาและวิชาเทคโนโลยีการผลิตมีปัญหาเป็น ออยู่ในระดับน้อย เมื่อจากนักศึกษาส่วนมากเป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีบ้านพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา หรือญาติ จะเป็นนักศึกษาส่วนหนึ่งที่มาจากต่าง จังหวัดในเรื่องที่พักอาศัยจะมีปัญหาน้อย เพราะมีหอพักให้เช่ามากนัย สามารถเลือกได้ว่าจะ เช่าพักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิมพ์มาศ ดัยฤทธิ์ตน (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัย

เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตภาค ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปัจจุบัน ด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจุบันด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพพอนามัย และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ มีเพียงนักศึกษาช่างโลหะเท่านั้นที่มีปัจจุบันด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีเลือกที่อยู่มากเกินไป

1.5 ปัจจุบันด้านสุขภาพอนามัย นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิตมีปัจจุบัน เป็นอยู่ในระดับน้อย อันเนื่องมาจากทางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น มีห้องพยาบาล เป็นสถานพยาบาลมีนายแพทย์และพยาบาลประจำ มีการตรวจร่างกายในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในวิทยาเขต พร้อมกันนั้นทางวิทยาเขตมีการประกันชีวิตให้กับนักศึกษาทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นุญมา วาสาสัช (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจุบันของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 9 ในด้านการเรียน ด้านการเงิน ด้านครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และด้านสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัจจุบันด้านการเรียนและด้านการเงินอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีปัจจุบันด้านครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และด้านสุขภาพ อยู่ในระดับน้อย มีเพียงนักศึกษาช่างกลโรงงาน-เครื่องจักรกลอัตโนมัติเท่านั้นที่มีปัจจุบันด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในห้องเครื่องคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ และมีปัจจุบันความเครียดจากการเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการเขียนโปรแกรมและการป้อนข้อมูลเข้าระบบงาน

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น มีปัจจุบันด้านการเรียน การเงิน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านสุขภาพอนามัยและด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารวิทยาเขต และอาจารย์ผู้สอน ควรจัดสัมมนาหาทางแก้ไขในเรื่องเกี่ยวกับงานกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขในด้านการเรียน การเงิน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

1.2 สถาบันฯ ต้องจัดทำงานพิเศษให้นักศึกษาทำ เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน

1.3 อาจารย์ในสถาบันฯ ทุกคนควรถือว่าเป็นหน้าที่ของตนในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาตามโอกาสต่างๆ เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้ประกอบเหตุผลที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จในเรื่องการเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การนำเสนอภาพลักษณ์บางประเด็นเจิงไม่อาจชี้ให้เห็นชัดเจน ดังนั้น จึงควรทำการวิจัยในเชิงคุณภาพคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยปริมาณเพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการด้านการเรียน การเงิน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทุกภาคภูมิ และที่อยู่อาศัย ของนักศึกษาคณะวิชาเทคโนโลยีการผลิต

2.3 ควรนีการวิจัยเรื่องนักศึกษาในคณะอื่นๆ และในสังกัดอื่นๆ ต่อไป

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ เช่นปัญหาด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านความหวัง และการปรับตัว เป็นต้น